

De heer Dr. Buttikofer geeft eenige inlichtingen omtrent een door den voorzitter medegebrachte vederbal.

De heer Wachter geeft rond eenige fraaie ex. van *Polygonum viviparum* L. uit Pinzgau, en daarna *Rumex scutatus* L., uit Altoif, aangetast door een zwam, waardoor de vruchtbeginsels buitengewone afmetingen hebben gekregen. Dan merkt hij het volgende op aangaande *Polygonum amphibium* L.

Het geslacht *Polygonum* is in ons land onderzocht door De Bruyn, van wiens hand een uitvoerige bewerking verscheen in *Kruidkundig Archief* 1e serie, deel I en II.

Van *Polygonum amphibium* L. onderscheidde hij een drietal variëteiten, nl.: *a. glabratum*, *b. fluitans* en *c. hirtulum*, waarvan de eerste en de derde nog weder in verschillende vormen werden verdeeld.

Latere onderzoekingen hebben evenwel aan het licht gebracht, dat deze vormen en variëteiten in elkaar overgaan.

Spr. laat nu zien een aantal ex. behoorende tot verschillende vormen, waaronder wel de merkwaardigste is een ex. van de var. *hirtulum* forma III, *maritimum* de Br. (= Pol. amph. var. *maritimum* Dethard), gevonden te Wassenaar, dat bloemen draagt. Noch de Bruijn, noch prof. Oudemans (*Flora van Nederland*, deel III) hebben deze plant bloeiend gevonden.

De heer dr. v. d. Feen spreekt naar aanleiding van het werkje: „Die Abstammung des Menschen und die Bedingungen seiner Entwicklung“ door dr. Moritz Alsberg (1902) over de plaats waar het „mensch worden“ kan worden vermoed. De voorouders van den mensch zouden geleefd hebben in O-Indië, waar nog mensch-apen verblijft houden, en de *Pithecanthropos* overblijfselen gevonden zijn. Bij het trekken naar het Oosten (Australië) was de mensch of liever zijn voorvader, het eenige placentale zoogdier, behalve de dingo. De strijd om het bestaan in de vlakten van Nieuw-Holland, te midden der buideldieren, was niet groot. Later is de mensch, voor dien strijd toegerust met wapenen (boemerang) zich over Azië en Europa gaan verspreiden. De „menschwording“ kan men zich minder goed in bosschen voorstellen, omdat daar een boomdier, zooals de mensch-apen, zich gevormd zou hebben.

Verdediger dezer hypothese is o.a. de schrijver van bovengenoemd werkje.

De heer J. F. Zöllner vertoont 2 ex. van *Aspilatula ochreraria* Rossi, gevangen aan den Hoek van Holland.

Vergadering 26 Mei 1903 in de Diergaarde.

Nadat de vergadering door den voorzitter, den heer Haverhorst, geopend is, laat de heer A. J. Zöllner rondgaan 1 ex. van *Melolontha hippocastani* F. var. *nigripes* Com., 1 ex. van *Polyphylla fullo* L., waarbij de dekschillen niet te zamen, maar elk afzonderlijk zijn afgerond, en 1 ex. van *Callidium violaceum* L.

De heer Haverhorst vertoont nu de rupsen van *Limenitis sibilla* L. en *Aglia tau* L., beide met getakte doornen, benevens een gekweekt ex. van *Pieris brassicae* L., waarbij de rechtervoervleugel in afwijking van de drie andere vleugels ook op de bovenzijde de gele kleur vertoont.

De heer Dr. Buttikofer brengt ter tafel een gierzwaluw, en doet eenige mededeelingen omtrent deze merkwaardige vogelsoort, waarna hij nog laat zien *Claytonia perfoliata* Donn en *Eriophorum vaginatum* L. gevonden te Doorn, en een ex. van *Lamium maculatum* L. met de witte streep op de bladen.

De heer Buis geeft eenige vlinders rond, gevangen om Breda. De heer v. Roon stelt ter bezichtiging eenige fraaie exotische spinnen met vreemd gevormde lichaamsaanhangsels.

De heer De Koning laat zien *Batrachiospermum vagum* Ag. *Nostoc paludosum* Ktzig, en enkele algen uit de familie der *Chroococaceae*.

De heer Wachter heeft medegebracht enkele nieuwe advertentieplanten, nl.:

1°. *Stachys italica* Mill., uit Zuid-Europa, waarvan te Rotterdam in 1900, 1901 en 1902 telkenjare een ex. is waargenomen. Het ex. van 1900 heeft nu reeds 3 jaar standgehouden. Ter vergelijking geeft hij tegelijk rond Duitsche ex. van *Stachys germanica* L., *Stachys alpina* L.

2°. *Salvia Aethiopsis* L., uit Oostenrijk, in 1901 eveneens te Rotterdam gevonden en

3°. *Delphinium divaricatum* Ledeb., in 1902 te Scheveningen, in gezelschap van meer algemeene pothoofdplanten.

G. VAN ROON.

W. H. WACHTER, *Secr.*

De gele Maskerbloem.

Mimulus — de geslachtsnaam is afgeleid van een Grieksch woord, dat vermomming, nabootsing, masker beteekent (men denke aan mimiek), en inderdaad doet de bloem, van voren gezien, wel aan een grijnzend masker denken — wordt in eenige soorten en variëteiten gekweekt; en vroeger vooral kon men, behalve de gewoonste soort *M. luteus*, dikwijls in de groene hekjes van burgermanstuinen een soort met kleinere bloemen, *M. moschatus* Dougl. in 't zonnetje gezet zien, waar ze dan een sterken muskusreuk verspreidt.

Verleden zomer vond ik de plant in het wild, in den omtrek van Rotterdam. Ofschoon *M. luteus* een uit Zuid-Amerika afkomstige pothoofdplant is, zoodat men ze bijv. in Garjeanne's flora tevergeefs zoekt, was die vondst op zichzelf toch niet zeer opmerkelijk: in de laatste jaren is ze op verschillende plaatsen van ons land verwilderd gevonden: bij Rotterdam, Dordt, Rijswijk, Zwolle, enz., en ze komt meer dan eens voor in Heukels' lijsten in dit tijdschrift. Maar toen ik dezer dagen de teekening, naar de levende plant gemaakt, terugvond, achtte de redactie

Gele Maskerbloem *Mimulus lutea*.

het nog wel de moeite waard, die te reproduceeren, om het vrij veelvuldig in 't wild voorkomen van dezen immigrant (die zich ook buiten onze grenzen op veel plaatsen genesteld heeft, en gemakkelijk schijnt voort te telen).

De Maskerbloem is overigens hier al eens besproken: wie het voorrecht heeft, de vroegere jaargangen van dit tijdschrift nog te kunnen doorbladeren, kan in den 2en jaargang, afl. 3 nalezen wat de heer Heimans vertelt van de allermerkwaardigste inrichting tot het bevorderen van kruisbestuiving, die deze groote gele bloemen bezitten. Ze lijken vrij veel op die van de gewone vlasleuwenbek (*Linaria vulgaris*), maar de bek is hier niet geheel gesloten, zooals ook op de teekening te zien is. De spleet wordt echter vernauwd door een bobbel op de onderlip, waar zich het honingmerk vertoont. De stempel heeft twee kleppen, waarvan de onderste, neerhangende, de daarachter liggende helmknoppen verbergt.

Stoot nu een hommeltong tegen de onderlip van den stempel aan, dan buigt deze slip zich door een zeer merkwaardig mechanisme opwaarts, tegen de andere slip aan; de helmknoppen liggen nu bloot en zijn voor den hommelt toegankelijk. Teruggaande, strijkt het insect met zijn kop, waaraan stuifmeelkorrels bleven hangen, tegen den buitenkant van de stempelslip aan; dat geeft echter niets, want

alleen aan den binnenkant zouden de korrels door een kleverige plek tegengehouden worden: het stuifmeel uit de hokjes kan dus nooit op den stempel van *dezelfde* bloem worden gebracht. Bezoekt nu daarentegen het dier een andere bloem van deze soort, „dan likt (schreef de heer Heimans in zijn opstel) om zoo te zeggen de stempelslip het stuifmeel er weer af en slikt het in.”

Uit rechtstreeksche proeven, door Darwin en anderen genomen (zie bijv. de boekjes van dr. Calkoen, „De bloem en hare geheimen”, en van prof. Hugo de Vries, „Het leven der bloem”) weet men dat zulk een kruising voordeliger voor de plant is, dan andere vormen van bestuiving.

Rotterdam.

C. EDSTON.

Vervormde Anemonen.

Als antwoord op de vraag van J. B. Bernink: „Komt het meer voor?” deel ik mede, dat ik in de Paaschvacantie van 1900 in de buurt van Heerlen (Limburg) een tiental vervormde anemonen gevonden heb. De kleur der ingesneden bloemdekbladen was bij twee exemplaren groenachtig, bij de andere normaal. In de Paaschvacantie van 1901 bleiden op dezelfde plaats weer vele anemonen maar toen heb ik geen vervormde exemplaren kunnen vinden.

Rotterdam.

C. J. PEKELHARING.

Indische Vlinders.

Ik heb een vriend in Indië, die in de gelegenheid is, de prachtigste Indische vlindersoorten te verzamelen, sommige met ruim 2 d.M. vlucht. Weet u misschien iemand, die een dergelijke verzameling zou willen kopen? Of die misschien voor bepaalde soorten iets over heeft?

Harlingen.

E. ZWANENBURG.

Gij schreeft mij in de *L. N.* dat schoon water voor niets en voor niemand voedsel is, doch ik kan u berichten dat een vriend van mij een meeraal heeft, die al $\frac{3}{4}$ jaar *alleen* op pompwater leeft, ofschoon 't diertje erg dun is. Zelf heb ik er twee, die al ongeveer $\frac{1}{4}$ jaar op slootwater leven.

Cothen (U)

JOHS. DE KRUYF.

Vervormde anemonen.

Naar aanleiding van den vondst van een pelorische bloem van *Anemone nemerosa*, deel ik u mede, die ook bij Wageningen een jaar of drie geleden herhaalde malen gevonden te hebben. Later er nog eens naar zoekende, kon ik ze niet meer vinden. Soms was maar één bloemblad, soms meerdere overgegaan in gewone bladeren.

Wageningen.

P. CALAND.

Hagedis met twee staarten.

Zeker stelt u er belang in te weten, dat ik hedenmiddag in de duinen een vijfshagedis ving met twee staarten. De 2e staart steekt ongeveer op de helft van den eerste schuin naar boven en is ± 3 c.M. lang.

A. A. v. HEURN.

Misschien weet u al dat dergelijke verdubbeling bij reptielen meestal een gevolg is van regeneratie bij verwonding; zelden is het dier met de afwijking geboren. H.

Van een zwarte mees?

In het mos, op den grond, vonden we wel eens een nestje, waarop een kapje, dat dichtviel als het vogeltje er af vloog. De eitjes waren wit, met bruine, ronde spikkeltjes. Vindplaats een bosch. Gaarne wenschte ik naam en zoo mogelijk nadere inlichtingen omtrent dat vogeltje.

JOH. VIJVERBERG.

Neen, dit is zeer zeker het nest van den fluitcr. Zie „In het Bosch,” daar is de vogel geteekend. T.

P.S. Als een curiositeit m.i. kan ik mededeelen, dat ik op 10 April van Haarlem naar Leiden rijdende, in den spoorloot al een wilde eend met jongen zag. Rekent men een maand voor het broeden en een verloop van 12 dagen van het leggen van het eerste tot het laatste ei, dan heeft dus die eend reeds in de eerste dagen van Februari het eerste ei gelegd.

Verleden jaar vond een mijner vrienden in één nest eendeneieren en fazanteneieren en naar vorm en kleur te rekenen nog wel van twee verschillende fazanten. Is UED. dienaangaande ook iets bekend van tureluurs, daar ik eens een nest met 6 eieren vond, waar 4 eieren bij de moerasvogels als regel als grensgetal voorkomt.

Haarlem.

J. VIJVERBERG.

Lag uw tureluursnest in een bewoonde of als jachtterrein goed verzorgde streek, dan kan een menschenhand het eieren-aantal vergroot hebben; evengoed als de collectie in 't andere nest op een menschelijke proefneming wijst. Ook van Mej. v. Schermbeek te Breda ontvingen wij een teekening van een nest met een heele verzameling verschillende eieren. H.

Weidebloem.

In antwoord op een vraag van den heer G. J. Riewer, Steenstraat 65, Arnhem, diene dat *weidebloem* = *Bellis perennis* = fennebloem, grasbloem, koeiebloem, kransje, landjebloem, liefkruid, maagdelief, madeliefje, meliefje, margriet, meizoentje, meizoetje, schapebloem.

Arnhem, Boulevard 85.

OUDEMANS.

A. G. te St. Annaland. Uw tulp, die bloemen in de bladoksels voortbrengt is de eenige niet. In D. L. N. is het geval al vaker vermeld; toch blijft het buitengewoon. Ik heb indertijd een dergelijke tulp, die mij als curiositeit gezonden werd, zorgvuldig uitgeplant en in 't volgend jaar vertoonde de excentrieke plant twee bloemen aan den topstengel maar geen okselbloemen. H.

D. Th. H.; C. D. en Joh. L. den Helder. Een drievluchtvalk is de verhollandsching van het woord tiercel, waarmee in de valkerij bedoeld wordt het mannetje van den slechtvalk in volwassen kled (2e of 3e jaar).

De *Ammophila*, die geen rupsen maar spinnen doodt, is waarschijnlijk toch wel *Ammophila hirsuta*. T.

Dat uw stekelbaarsje een nest maakte in een stopflesch is stellig een buitengewoon geval. Jammer, dat het wijfje stierf, geef hem een ander, misschien begint de nestbouw opnieuw, al is 't wat laat in den tijd.

Uw opstelletje is wel wat zwak, maar misschien krijgt het nog wel een plaatsje, anders moet u maar weer een ander sturen. H.

J. P. J. de J., Hilversum. Uw kevers zijn Junikevers (net miniatuur-Meikevers met groenbrons borstchild). Het eenige middel er tegen is alle wegvangen, maar als u dit antwoord leest, zijn ze alle al „vanzelf” verdwenen; de larven leven in den grond. H.

C. B. te Meerkerk. Uw paddestoel was een *Polyporus squamosus*, wel een groot exemplaar, maar nog niet reusachtig in zijn soort. U zult er nog wel grooter vinden. H.

A. W. Uw Orchis was noch *O. mascula* noch *O. maculata*, maar Orchis morio, de harlekijnsorchis. De beide ronde knollen hadden u dadelijk op weg moeten helpen. H.

Dr. P. te Grouw. Uw plantje is toch niet anders dan *Viola canina*. H.

P. L. Alblasterdam. Uw boterbloem met dubbele bloem en blad en daarbij sterke bandvorming is goed opgeborgen, het is een aardig ex. voor de collectie. H.

N. v. d. M. ter Neuzen. Aquariumvischjes voedert u het best met kleine wormpjes, stukjes eiwit of geraspt vleesch en versche miereneieren. Het gevraagde boekje moet nog geschreven worden. H.

W. v. d. M. Apeldoorn. Uw hagedis zal als 't geen alpen-salamander was, een kleine hagedis (*Lacerta vivipara*) geweest zijn. H.

R. C. v. d. L., Den Haag. Uw plant is zeer waarschijnlijk *Bartonia aurea*, een vroeger veel gekweekte sierplant. H.

T. C., Bussum en M. K., Nijmegen. 't Is een goudgele *Rhamnus-zwam*. H.

Te koop aangeboden:

Jaargang VII van de *Levende Natuur*.

Helder, Hoogstraat 43.

C. KIKKERT.